

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljyeva (Zépolya) u. 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délután	Ára 1 Din

Radics Sztepán agitációs utjait be akarják szüntetni a radikálisok.

Beograd, febr. 4.

A tegnapi napon a politikai életben nagyon fontos esemény történt, amely úgy lehet, nagyhorderejűvé válhat rövidesen a belpolitikai életben.

Uzunovity Nikola, Trifunovity Mita, dr. Szrksity és Miletity Krszta miniszterek több ízben folytattak tárgyalásokat Superina, dr. Nikies és Radics Pávle horvát miniszterekkel. A tárgyalás anyagáról annyira szivárgott ki, hogy

a radikális miniszterek komolyan

figyelmeztették a horvát-párt minisztereit azon veszedelmekre, amelyek Radics Sztepán agitációs utja és beszédei jelentenek a két párt eddig zavartalan jó viszonya szempontjából. Szükséges volna, hogy Radics agitációs utjának a horvát falusi paraszt-párt sürgősen vessen véget.

Zsivkovity Ljuba, a radikális-klub elnöke a horvát falusi-párt egy minisztere utján közölte Radics Sztepánnal, hogy mindazon cselekedetekért, amelyek nincsenek

összhangban a két párt által kötött megegyezéssel, Radics Sztepán személyében felelős.

Tegnap este Trifunovity Misa, Miletity Krszta és Jovanovity Vá-sza miniszterek audiencián voltak a királynál.

Politikai körökben úgy hírlik, hogy ez a kihallgatás összefüggésben van a radikálisok által Radicsnak küldött üzenettel.

Ugy lehet, a belpolitikai életben rövidesen újra fordulóponthoz érünk.

Geró Lászlót és a térképészeti intézet néhány alkalmazottját.

A kihallgatáson a francia nyomozók kéviselésében Benois, Doucet és Collard Hostinquet vettek részt.

A „Magyarság” jelentése szerint, Nádossy és Windischgrätz kihallgatása nagyon rövid ideig tartott. Valószínű, hogy megtagadták a vallomástételt a perrendtartási jog értelmében, illetve kijelentették, hogy régi vallomásukhoz nincs hozzátenni valójuk.

Jankovichék főtárgyalása Hágában március 4-én lesz.

A frankhamisítás miatt Hágában letartóztatott Jankovich Arisztid, Mankovich György és Marsovszky György ügyében a főtárgyalás március 4-ikén lesz Hágában.

A frankügy iratai az ítélőtáblán.

Ma váratlanul összeesomagolták a frankügy összes iratait és felterjesztették az ítélőtáblához, amely végső fokon fog határozni a letartóztatottak sorsa fölött.

A magyar ellenzék a nemzetgyűlésen tiltakozik a frankügy vádirata miatt.

Budapest, febr. 4.

A nemzetgyűlésen tegnap Peyer Károly szociáldemokrata képviselő a következő deklarációt olvasta föl:

A királyi ügyészségnek vádirata a frankhamisítás ügyében, ami az ügy politikai vonatkozásait illeti, nem fedi az igazságot. Nem nézhetjük szótlanul, hogy a vádirat az ügy politikai vonatkozásait a valóságnak meg nem felelő módon és a valóságnak meg nem felelő tényeket terjeszt a nyilvánosság elé.

A demokrata ellenzék pártjai nem használják fel ugyan a parlamenti vizsgáló-bizottság működéséből előtűnik ismert tényeket és nem lépnek ezekkel a nyilvánosság elé.

Azt azonban nem tűrhetjük el, hogy a közvéleményt a hitelesség látszatával, a vádirat segítségével helytelenül informálják. A vádirat azt állítja, hogy Bethlen miniszterelnöknek Perényi Zsigmond báróhoz intézett levelében az a kitétel foglaltatik, hogy a kormány minden bűnös manipulációt a legszigorubbán üldözni fog. Ez valótlan. A vádirat azt állítja, hogy Perényi a miniszterelnöknek megnyugtató választ adott. Ez sem igaz. Valótlan a vádiratnak azon állítása, hogy nincs adat, amely megeafolná a terhelteknek azon állítását, hogy közelebbről meg nem határozható hazafias cél vezette.

Ezzel a nyilatkozattal szükségesnek tartottuk álláspontunkat leszögezni, anélkül, hogy a parlamenti bizottság munkájának titkosságát megsértenők. Ugy az ország, mint a frankügy érdekében helyes lenne, ha a kormány, amelynek tagjai és főtisztviselői súlyosan kompromittálva vannak, félreállana és lehetővé tenné, hogy így tisztességes emberek teljesen kivizsgálják ezt az ügyet.

Peyer Károly után a szociáldemokraták részéről még Sali Endre beszélt és kifejtte, hogy a parlamenti vizsgáló-bizottság megállapításait a vádirat helytelen irányba tereli.

Pikler Emil szerint, senki sem mondja, hogy Bethlen miniszterelnök résztvevett a frankhamisításban, de tudott róla és nem tette meg kellő eréllyel a szükséges lépéseket. Nem akarunk hatalomra jutni, folytatja Pikler, jöjjön egy új kormány az egységes-pártból, amely titkos alapon kiírja az új választásokat.

Batitz Gyula Nádossy szereplésével foglalkozik és megállapítja, hogy ő az oka mindennek.

A napirendi indítvány után Pesty igazságügyminiszter szóval fel és Peyernak válaszolva kijelenti, hogy tudomása szerint, a szóbanforgó miniszterelnöki levél záró passzusa óva inti a szövetséget az ily manipulációtól. Szerinte a bűnügyi nyomozás adataiból igenis megállapítható, hogy a miniszterelnök le-

velére Perényi megnyugtató választ adott. Arra a kérdésre, hogy miért adott ki az ügyészség vádiratot, holott az ügy mellékkörülményei nincsenek még felderítve, azt válaszolja, hogy az ügyészségnek az az elvi meggyőződése, hogy 30 napon belül el kell készíteni a vádiratot, ha azután a pótnyomozásnak lesznek további eredményei, azok a főtárgyaláson is felhasználhatók lesznek.

A franciák a német fajvédőket is gyanúsítják.

A francia kormány állítólag egész esomó bizonyítékot kapott arra nézve, hogy a magyar és német fajvédők között együtműködés állapítható meg a felfedett frankhamisításra vonatkozólag. Ezek a bizonyítékok állítólag több német szélsőjobboldali politikust súlyosan kompromittálnak.

A bizonyítékokat erre vonatkozólag Jankovich naplójából szerezte meg a francia kormány, amelyet valódinak és fontos bizonyítéknak fogadott el.

Minthogy a francia kormány a frankügy teljes tisztázását a magyar kormánynak engedte át, tekint az új adatok leközlésétől, amennyiben nem akarja, hogy a két ügy komplikálódjék.

A rendőrségen folyik a pótnyomozás.

A pótnyomozás folyamán a rendőrségen tegnap hallgatták ki Windischgrätz herceget, Nádossy Imrét,

A szkupstinai mai ülése.

Beograd, febr. 4.

A szkupstinában ma interpellációs nap volt, amelyen főleg adósérelmekkel foglalkoztak a szónokok.

Vesenyák (kler.) a szlovéniai helytelen adópolitika miatt támadta a kormányt és Uzunovity pénzügyminiszterhelyettes válasza után meg volt állapítható, hogy Sztojadinovity pozíciója meglehetősen megrendült, mert a kormány védelme meglehetősen erőtlenn volt.

Setyerov (dem.) ugyancsak az adósérelmekről beszélt. Beszédében érdekes tétel, hogy adóként ugyanazon elbírálás mellett a Vajdaságban 945, Boszniában 740, Horvátországban 493 és Szerbiában 280 dinár esik egy személyre.

Az ülés lapzártakor még folyik.

TÖZSDE

Február 4.

Beograd. Newyork 5680—71, London 27630, Páris 214 $\frac{1}{2}$ —15, Zürich 1095— $\frac{1}{2}$, Milánó 22830—40, Berlin 1353—54, Bukarest 24 $\frac{3}{4}$ —25 $\frac{20}{100}$, Prága 16820—35, Bécs 799—801 $\frac{1}{2}$, Budapest 798.

Zürich. Beograd 912 $\frac{1}{2}$ —14, Páris 1951, London 23 $\frac{1}{2}$, Newyork 518 $\frac{3}{4}$, Milánó 2085, Berlin 12345, Wien 73, Prága 1535 $\frac{1}{2}$, Budapest 7260, Bukarest 225, Brüsszel 2357 $\frac{1}{2}$.

Budapest. Buza 412 $\frac{1}{2}$, rozs 242 $\frac{1}{2}$, takarmányárpa 250, sörárpa 340, köles 190, zab 260, tengeri 185.

Uj teleplezések a cári család meggyilkolásáról.

Bécs, febr. 3.

Néhány nap előtt az egész világsajtót bejárta a hír, hogy Berlinben felbukkant a meggyilkolt cári család egyik lánya, Anasztázia nagyhercegnő, aki kalandos módon menekült meg a halál elől. Mára már kiderült, hogy a cárnő egyik volt udvarhölgye adta ki magát Anasztázia nagyhercegnőnek, akit a bolsevisták együtt gyilkoltak meg a cári család többi tagjaival. Az egyik bécsi lap most a szovjetkövetéstől megkapta a moszkvai kormány jelentését a cári család meggyilkolásának körülményeiről és előzményeiről. Eszerint a cárt és családját nem bosszúból gyilkolták meg, hanem azért, mivel a szovjet-hatóságok rájöttek arra, hogy a cárszöknő készült, hogy azután élére álljon Kolesak ellenforradalmi hadseregének. A szovjetkormány most közli a cárszöknő eddig teljesen ismeretlen levelét, amelyet fogságából írt egy tisztnek, aki Jekaterinburgban tartózkodott és az ellenforradalmároknak megbízásából előkészítette a cári család kiszabadítását. Ebben a kicsempészett levelben a cárszöknő a következőket írta:

... A téren levő saroktól számított második ablak már két nap óta nyitva van, még éjjel is. A hetedik és nyolcadik ablak a főbejáratnál szintén állandóan nyitva áll. Ebben a szobában tartózkodnak a parancsnok és segítőtársai; összesen 13 férfi felfegyverkezve pisztolyokkal és kézigranátokkal. A mi szobánk éjjel be van zárva és az őrség éjjel kétszer felkeres bennünket. Az erkélyen gépfegyver van felállítva. A szemben lévő házban 50 emberből álló osztagot helyeztek el. A kapu előtt egy autómobil áll. Kérek értesítést, vajjon enyémet is magammal vihetem?"

Ezt a kicsempészett levelet az őrség elfogta, majd kiengedte, mivel a parancsnok kíváncsi volt a válaszára. Ez nem is késett sokáig és így hangzott:

"A szabadulás órája közel van. A bitörők napjai meg vannak számolva. A szláv hadseregek közelednek és már csak néhány kilométernyire vannak a várostól. Itt az idő a cselekvésre."

E bizonyítékok alapján a szovjetkormány elhatározta a cári család kiirtását. Felmerült az a terv, hogy nyilvános tárgyalást tartanak és közzéadják Trockij népbiztos fog szerepelt. Közben azonban a helyzet mind komolyabb lett. A cseh légió, amely Kolesak hadseregének keretében harcolt, két oldalról fenyegette Jekaterinburgot és a városban levő vörös hadsereg képtelen volt hosszabb ellenállásra. Ezért elhatározták, hogy a halálós ítéletet július 16-án végrehajtják. A cárszöknő és családja július 16-ig mit sem sejtettek. Éjfélkor felkeltették az egész családot, levitték a szerencsétleneket a pincébe, ahol a parancsnok felolvasta a halálós ítéletet és hozzáfűzte, hogy a cárnak immár le kell mondania a szabadulás reményéről. Alig hogy a parancsnok befejezte mondókáját, eldördültek a fegyverek és másnap 11 holttestet temettek el. Egy hét múlva a cseh légióparancsnok és Kolesak admirális csapatai megszállták a várost.

A horvát paraszt-párt helyébe a muzulmán-párt egyik frakciója lép be a kormányba.

Beograd, febr. 4.

A szkupstina tegnap délelőtt kezdte meg a költségvetés elvi vitáját, amelyet a pártközi konferencia határozatának megfelelően február 20-ig befejeznek. A törvényjavaslat részleteinek megvitatására harminc nap fog maradni, úgy hogy még április elsejének, tehát az új költségvetési év beköszönté előtt meg hozzák az államháztartás budgetjét.

A költségvetés első parlamenti vitája meglehetősen csendesen folyt le, annál nagyobb volt azonban az élénkesség a politikai körökben, amelyek élénken foglalkoztak a politikai élet legújabb érdekességével, Radics ellenzéki beszédeivel. Radics tizenkét uti beszédében, amelyet boszniai és dalmáciai agitációs útja során eddig elmondott, a megegyezés kereteit tuhaladó módon bírálta a politikai helyzetet és a közállapotokat, ami érthetőleg élénk visszhangot szült a kormányzó-párt soraiban.

A radikális-párt köreiből a tegnapi nap folyamán is követelték, hogy Radics Szeptánnal szemben a legerélyesebben lépjenek fel. A vezető kormány-párt egyik jelentős csoportja a megegyezés revíziójának az eszméjével is foglalkozik és szük-

ségesnek tartja, hogy a horvát paraszt-pártot kötelezzék Radics elhallgattatására, vagy legalább is arra, hogy nyilatkozatai és beszédei a megegyezés szellemében hangozzanak el.

Radikális körökben azzal a lehetőséggel számolnak, hogy Radics pártja kiválik a kormányból. Hasonló körülmények között idézte elő a horvát paraszt-párt Davidovity kormányának a bukását is és ezért a múlt példán okulva — hír szerint — nem bíznak Radicsék magatartásában. A bizalmatlanságra különben maga Radics Szeptán adott tápot — mondják az egyhangú vélemények — boszniai és dalmáciai beszédeivel.

Hír szerint a horvát paraszt-párt kiválása nem idézne elő kormányválságot, mert a radikális-párt, a muzulmán párt egyik jelentős frakciójával megerősödve, továbbra is megtarthatná pozícióját. A muzulmán pártvezetőség gyakori cáfolata dacára beavatották a leghatározottabban formában állítják, hogy a muzulmán-párt parlamenti csoportjának több képviselője hajlandó csatlakozni a kormánypárthoz.

Takarékosságot követel a radikális képviselői klub.

Beograd, febr. 4.

A radikális képviselői klub tegnap ülést tartott, amelyen Radics boszniai és dalmáciai beszédeivel, valamint a költségvetés vitájával foglalkozott.

Gnyatity Koszta boszniai radikális képviselő szólalt fel elsőnek és tiltakozott Radics boszniai szerepléséből kifolyólag a horvát paraszt-párt magatartása ellen. Elmondotta, hogy Radics beszédei a radikálisok és a szerbek ellen irányultak. A pártvezér jó és megbízható szerb tisztviselőket üldöz és támadásával ellenük hangolja a népet. Ugyanezt teszi a közoktatásügyi és az erdő- és bányauügyi minisztériumban is, ahol nines maradásuk a szerb tisztviselőknél.

Jovanovity Ljuba szintén megbotránkozással beszélt Radics eljárásáról. Szolidaritást vállalt az előző felszólalóval abban, hogy Radics további támadásainak most már gátat kell vetni. Radics — mondotta — úgy nyilatkozott boszniai beszédeiben a jelenlegi politikai helyzetről, hogy választások előtt állunk. Trifkovity Márkó házelnök viszont néhány nap előtt kijelentette, hogy a kormány helyzete szilárd, a parlament munkaképes és szó sem lehet közeli választásokról.

Gyuricity Márkó válaszolt Jovanovity felszólalására és kijelentette, hogy bár elitéli Radics magatartását és azt a politikai helyzetre károsnak találja, mégis kéri a képviselőket, hogy tartózkodjanak a bírálatától, mert a kormány minden lehetőséget meg fog tenni a multban történt hibák korrigálására és megakadályozza az ilyen ellenzéki beszédeket. A kormány — mondotta Gyuricity nyomatékkal — nem folytat választási politikát, ahogy Radics állította. A szkupstina munkaképes és nines semmi ok a választások kiírására.

Kobaszica (boszniai radikális) élesen tiltakozott Radics boszniai beszédei miatt és kifejtette, hogy bár híve a megegyezésnek, nem hiszi, hogy azt Radics személyéhez köthetné volna. Szerinte nem szabad eltérni, hogy Radics egyrészt a minisztert, másrészt az ellenzéki képviselőt játssza.

A következő szónok Jankovity Velizár dr. volt, aki az ország pénzügyi helyzetéről beszélt. Takarékoságot javasolt minden vonalon, még a tervbevetett mértéknél is jelentősebbet, hogy a kiadási előirányzat ne legyen több nyolc milliárd dinárnál. A jelenlegi tizenegy milliárd dinárt túllépné soknak találja. Az ötezer elbocsájtásra ítélt tisztviselő felmentésén kívül újabb tisztviselőredukciót javasolt. Indítványában az állami alkalmazottak számának további tíz százalékkal való csökkentése mellett kardoskodott. A minisztériumok számát is tulsoknak találta és számukat tizenkettőben kérte meghatározni a jelenlegi tizennyolc tárca helyébe. A közigazgatást tulságosan bonyolultnak mondotta és egyszerűsítését halaszthatatlannak jelentette ki. A kiadások csökkentésével egyidejűleg javasolta a vám és a vasuti tarifa leszállítását. Sztojadinovity Milán dr. pénzügyminiszter valutapolitikáját helyesnek találta, de kifogásolta, hogy kevesebbet törődött az ország gazdasági viszonyaival. A dinár emelkedése nem idézett elő olyan áreszkkenést a belföldi piacokon, amilyen kívánatos lett volna.

Szretykovity ugyancsak takarékoságot ajánlott. Néhány minisztérium felosztatását és az államtitkári állások megszüntetését javasolta.

Szretykovity felszólalásával az ülés véget ért.

HIREK

— febr. 4.

Eljegyzés Scheinring Bözsike és Vrkljan Ivó ékszerész (Zágreb) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Ujságírók bálja. Az ujságírói bálra ma kezdtek szíjjelküldeni a meghívókat. Maga a meghívó is dokumentálni akarja, hogy a bál az izlés és szépség jegyében fog lezajlani, amennyiben a meghívó maga is kiválóan sikerült, sőt művészetinek mondható tipográfiai munka. Az álarcosbál iránt egyébként óriási érdeklődés nyilvánul meg és az előjelekből ítélve, az idei farsang egyik legszebb mulatsága lesz. Az ujságírók bálja minden esztendőben a szezon első mulatságának számított és így a közönség körében valósággal tradíció lett az a tudat, hogy ezen a bálon fesztelen jókedv és nagyszerű hangulat szokott uralkodni. Hogy ez így lesz az idén is, arra a legjobb garancia, hogy a környékről is nagyszámban jelentkeznek az érdeklődők. Sikertől megtudnunk, hogy mindenütt szorgosan dolgoznak ötletes és izléses jelmezeken, amelyek szint és vidámságot fognak hozni az ujságírók estélyére.

Az iparosok önszegélyző egyesülete. A becskerekai iparosok önszegélyző egyesülete (Zanatlijska zadruaga) az medjurobno potpomaganja i stednje) a múlt évi közgyűlésén elhatározta, hogy az alapszabályok megváltoztatásával lehetővé teszi a nemsláv iparosok belépését is. Egy rész hozzájárulási ára háromszáz dinár, amelyet havonkénti öt dinár tagilletményvel fizet be a tag. A vasárnapi összejövetelek alkalmával pedig öt dinár ugynevezett megtakarítási összeget szolgáltat be a pénztárba. Belépni vasárnaponként délután lehet az ipartestület Krunschka (Korona) utcai helyiségében. A befizetések után tíz százalékot fizet a vezetőség, míg a kölesönök után 16 százalékot szed. Az iparosegylet különben vasárnap tartotta közgyűlését Vukov Jevta elnöklete alatt, amelyen beszámoltak az egyesület múlt évi működéséről. Az egyesület zárszámadása 13.700 dinár nyereséget mutat ki.

A munkások foglalkoztatása. A noviszádi munkafelügyelőség (inspekcijska rada) közölte a bántási kereskedelmi és iparkamarával, hogy a Hivatalos Lap 1922. évi 19. számában megjelent és a munkások foglalkoztatását szabályozó rendelet nyomtatványát (könyvecskéjét), amelyet minden munkásokat alkalmazató cégnek vezetni kell, a fenti hivatal kiadta és tíz dinár előzetes beüldése mellett bárkinek megküldi.

Vadászat Écskán. Tegnap jól sikerült vadászat volt a szomszédos Écska község erdejében, amelyen Budisin Jócó bántási országgyűlési képviselő, Lovrekovity József és Ivkovity Dusán földbirtokosok vettek részt. A zsákmány egy szarvas és számos apró vad volt.

A
A be
ma e
az id
nak l
erkez
gukka
dszít
resztv
A tár
kezdő
A
előad
gimnáz
12., 1
házba
Farka
A ki
páho
80 D
szölye
diakje
délelő
Aleks
febr
Tele
lépelt
küvli
az egy
A be
mondj
sége
Bethle
az epé
* Az
redout
Pör
Gyuró
Sztevó
rinskí
volt, 70
rendőrs
indított
Aki
autózní
moli il
pal ez
Sztevó
a meg
allította
köszög
dinar
immare
tatta u
ként c
faképn
nyomo
uri alt
a rend
eldölté
Épít
gatosá
ság fel
tést h
amely
helyez
sági ke
tudható
Egy
dása.
(párdá
gen be
szrpsá
A veró
gekbe,
ték. A
linovna
kezdte
zetbe
Utköz
a ható
szemé
indult
A gó
jundzsi
pelláció
terhez
ország
szóvá.
iskoláj
cionalis
jundzsi
külügy
követe

A Jadranszka Sztázsa mulatsága.

A becskerekai Jadranszka Sztázsa ma este rendezte elít-bálját, amely az idény egyik legszebb mulatságának ígérkezik. Tegnap Becskerekre érkezett négy tengerész, akik a magukkal hozott diszitási anyaggal feldisziták a Kaszinót. A bála beigérte részvételét több tengerésztiszt is. A táncmulatság este kilenc órakor kezdődik.

A magyar gimnázium működve előadása. A velükibecskeki áll. főgimnázium magyar tagozata február 12., 13. és 14-ikén a városi színházban előadást rendez. Szinre kerül Farkas Imre 3 felvonásos operettje „A kis kadét”. Helyárak: földszinti páholy 100 Din, I. emeleti páholy 80 Din, II. emeleti páholy 60 Din, zsölye 25 Din, zártszék 20 Din, diákjegy 5 Din. Jegyek kaphatók délelőttönként Ivanitza F. Károly Alessandrova (Fő) utcai üzletében.

„Bimbula” kacagató burleszkje felvonásban ma az Orientben.

Teleký Pál az egységes-pártba lépett. Gróf Teleký Pál dr. pártönkivüli képviselő tegnap bejelentette az egységes-pártba való belépését. A belépési nyilatkozatában azt mondja, hogy az készlette az egységes-pártba való belépésre, hogy Bethlen mögött kell ma tömörülnie az egész országnak.

* Az idei Purim-bál (kék-fehér redout) február 27-én a Kaszinóban.

Pórujárt zsebtovaj. Martnov Gyuró lócsiszár tegnap este Rosulj Sztévo vásártéri kocsmájában Turinszki Masától, aki ittas állapotban volt, 700 dinárt tulajdonított el. A rendőrség Martinovot elfogta és megindította ellene az eljárást.

Aki a jóvátételei számlára akart autózni. Branweisz Lajos 21 éves molli illetőségű úgynök néhány nappal ezelőtt felfogadta Jevremov Sztévo becskerekai bérautót, akivel a megye egyes községeit utazta be, állítólag üzleti ügyekben. Az egyik községben azután Branweisz 7000 dinár bérköltség hátrahagyásával immáron az olcsóbb vasuton folytatta útját és Jevremovot Szent Pálként otthagya annál a bizonyos laképnél. A rendőrség négy napig nyomozott míg kézrekerítette a nagyuri allúrokben szenvedő utazót, aki a rendőri fogdában várja most sorsa eldőlését.

Építkezik a szubotocai vasutigazgatóság. A szubotocai vasutigazgatóság február 25-ére nyilvános árlejtést hirdetett két bérház építésére, amelyben a tisztviselőit kívánja elhelyezni. Közlebbi feltételek a bányászati kereskedelmi és iparkamarában adhatók meg.

Egy részeg földmives garázdálkodása. Veszelinov Milán nincsitjevói (párdányi) földmives tegnap része gen benyitott Milosevity Dobriszava szrpsziitebeji vendéglős kocsmájába. A vendéglőben belekötött a vendégekbe, mire a rendőrök kitessékeltek. A kivezetés nem tetszett Veszelinovnak és ittasságában szidalmazni kezdte a rendőröket, mire azok őrizetbe vették és a fogdába kísérték. Utközben sértő kifejezésekkel illette a hatóságokat, amiért is hatósági személyek megsértése címén megindult ellene az eljárás.

A görögök „kulturmunkája”. Kujundzsity délszerbiai képviselő interpellációt intézett a külügyminiszterhez, amelyben Szorovics görögországi szerb község állapotát tette szóvá. Ennek a szerb községnek az iskoláját megtámadták a görög nacionalisták és teljesen feldúlták. Kujundzsity ezen vandalizmus miatt a külügyminisztérium intervencióját követeli.

Németország belép a Népszövetségbe.

Berlin, febr. 4.

A külügyi bizottságban Stresemann tegnap ismertette a kormány álláspontját a Népszövetségbe való belépésre nézve Minthogy a koalíció és a szocialisták a belépés mellett döntöttek, a német kormány értesítette a Népszövetség főtákarai hivatalát arról, hogy Németország behaját lépni a Népszövetségbe.

Németország első népszövetségbeli képviselői Stresemann és Hösch lesznek.

Megszűnik a bánási szerb-párt(?)

Feloszlanak a pancsevoi választókerület pártszervezetét.

Becskekerek, febr. 4.

A múlt évi országgyűlési választásokon, mint ismeretes, ugy észak, mint a délbánási választókerületben fellépett a szerb-párt is, amely köré főleg szerbiai telepesek csoportosultak. A párthoz, amely különösen a pancsova—belacrkvai választókerületben volt erős, szép számban csatlakoztak bánási származású földmivesek is, úgy hogy a kispártok sorában hamarosan számottevő helyet foglalt el.

Helyi politikai körökben ezért nagy érdeklődéssel tárgyalják a szerb párt közeli megszűnését. A Délbánásban az egyes helyi pártszervezetek egyremásra feladják függetlenségüket és kimondják feloszlatusukat. A jelenleg még szövénysnak mondható jelenség, rövidesen általánosan fog

kialakulni és előidézi a párt teljes szétzűlését.

Legutóbb Perlezen szűnt meg a szerb-párt, ahol a vasárnap tartott közgyűlésen kimondotta a feloszlatusát. Lolity Dusán elnököt a közgyűlésen és javaslatára egyhangulag elhatározták a pártszervezet megszűnését. Ugyancsak Lolity indítványára úgy döntöttek, hogy testületileg belépnek a radikális-pártba.

A háromszázhatvan tagot számláló szerb-párt testületi csatlakozásának elfogadása felett még nem határozott a radikális párt helyi szervezete. A radikális-párt sorában ugyanis még eldöntetlen az a kérdés, hogy a korporative való belépést elfogadják-e, vagy pedig kötelezővé tegyék az egyenkinti beiratkozást.

Pénzbe kerül már a fogház is.

Becskekerek, febr. 4.

A mai drága világban megszokták, hogy semmit sem osztogatnak ingyen, a fogházat, a szabadságvesztést mégis úgy kommentálták mindig, hogy X, vagy Y ingyen ellátást és lakást kap az államhatalomtól. Rossz fát tett a tüzre és hosszabb vendéglátásra házába fogadta a büntető igazságszolgáltatás. A régi jó mondásnak, az ironikus megjegyzéseknek véget vet a ma, amely már annyit illuziót tépett össze könyörtelen realitásával. Az ingyen ellátás és lakás mondása is megszűnik, mert a jövőben a költségekhez hozzá kell járulnia az elítéltnak is.

A büntető igazságszolgáltatás alkalmazása során kialakult gyakorlat eddigelé az volt, hogy a fogházbüntetés tartama alatt az elítéltek bizonyos összegű kártalanítással tartoztak az államnak, a felügyeletért, a lakásért és ellátásért. A hozzájárulás nagyrészt abból állott, hogy a foglalkoztatásukkal megkeresett napszámnak egy harmadrészt beszolgáltatták az állampénztárnak a lakásért és ellátásért, további egyharmadrészt a felügyeletért és csak a harmadik egyharmadrészt tarthatták meg ugynevezett „zsebpénznek”. (Abból fedezhették a cigarettázás költségeit.) A vizsgálati fogságban lévő letartóztatottakra is vonatkozott ez a rendelet, alkalmazására azonban ritkán került a sor. A követelések legtöbbszörre behajthatatlanok maradtak s így a lakás és ellátás költségei csak a legritkább esetben térültek meg. A fogházra elítelt, de fizikai munkával nem foglalkoztatott foglyok után esedékes állami követelések is legtöbbszörre csak fiktív összegek voltak, amelyek a gyakorlati életben nem jelentettek mást, mint behajthatatlan számlákat.

Az állami háztartásban legutóbb érvényre juttatták a takarékoság elvét. A szükségtelennek, vagy nél-

külözhetőnek talált tételeket törölték és az alantas hatóságok költségvetéseit jelentős mértékben csökkentették. Így alaposan leszállították a bünyügi általányt is, a melynek összegéből fedezték a fogházak lakóinak ellátását. Az általán előirányzatának csökkentésével egyidejűleg utasították az ügyészségeket, hogy a lehetőség szerint hajtsák be a vizsgálati és a szabadságvesztésre elítelt foglyoktól az ellátásért, lakásért és felügyeletért járó napi nyole dinárt. A vizsgálati fogság idejére mindazoknak a foglyoknak fizetniük kell a megállapított „penziót”, akiknek ügyében marasztaló ítéletet hozott a bíróság, míg azok, akiket felment a bíróság, vagy ügyükben a további eljárást megszüntetik, nem kötelesek az állampénztár kártalanítására. A szabadságvesztésre (fogházra, börtönre és fegyházra) ítélt foglyok büntetésük tartama alatt mindennap nyole dinárral tartoznak az állampénztárnak. Foglalkoztatásuk esetén a megkeresett munkabérből vonják le az adósságot, ellenkező esetben a vagyonából fedezik a költségeket. A vagyonhiány elbírálásánál csak az elítelt személy lehet — a Becskerekre érkezett rendelet szerint — az irányadó, az állami követelés kiegyenlítésére. Az illető magánvagyonából is csak akkor szabad az állampénztárt kártalanítani, ha az összeg kiegyenlítése nem dönti nyomorba a fogoly családját.

Érdekes, hogy a rendőri fogdába helyezett őrizetbevettek is csak a sajátjukból fedezhetik ellátásuk költségeit, mert az erre a korábbi években előirányzott kiadást törölték.

A takarékoság tehát mindenképpen rossz helyzetet teremtett a bünyözőknek, akik előbb-utóbb kénytelenek lesznek tisztességes utra térni — hogy megélhessenek. Nem bírják el majd a fogház költségeit.

A török—szerb egyetemek jóviszonya. Beogradból jelentik: Kemal bej. az angórai kormány delegáltja, aki az SHS—török békeszerződés ratifikált példányát hozta el Beogradba, tegnap elutazott Beogradból. Távozása előtt érkezett Sztanojevity Sztanoje beográdi egyetemi tanárral, akivel kölcsönösen megállapodtak abban, hogy még ez év folyamán a beográdi és török egyetem tanárai és hallgatói kölcsönösen fölkeresik a két ország fővárosát. A szerb—török jóviszonyt ilyenformán is mélyíteni igyekezzenek.

* Ha jól akar nevetni, nézze meg okvetlen „Bimbulat” az Orientben.

A munkásbiztosító pénztári tisztviselők egyesületének új vezetősége. A becskerekai munkásbiztosító pénztár tisztviselőinek szakegyesülete Zsivánovity Gavra elnöklété alatt ülést tartott, amelyen a vezetőség beszámolt az egyesület múlt évi működéséről. A pénztárállomány ismeretése során kitűnt, hogy a pénztár 4500 dináros bevételével szemben 2662 dinár és 50 para volt a kiadás. A jelentés egyhangu elfogadása után megválasztották az új vezetőséget, amely a következőképen alakult meg: Elnök Zsivánovity Gavra, titkár Brcanszki Pája, pénztárnok Sztankov Bogoljub lett, míg a választmányba Dragan Danilót, Petrovity Milánt, az ellenőrző-bizottságba Ubavity Milkát, Molnár Jánost és Gardinovacszi Dragoljubot választották be.

Cseberből-vederba. Megirta a „Torontál”, hogy Zachariás Antal katarinai földmivesnél betörök jártak és a lakásából 12000 dinár keszpénzt, 50 darab régi egy koronás ezüstöt és három tiz koronás aranyat, valamint száz revolvergolyót vittek el. Az eltűnt golyókhöz hamarosan előkerítették a revolvert is, amelyről kiderült, hogy tulajdonosa fegyverengedély nélkül viselte. A meglöpött földmives ellen tiltott fegyverviselés címén megindult az eljárás.

Vasuti katasztrófa Szmederevón. Az éjszaka folyamán a szmederevói állomáson az 5135. számú személyvonat hibás váltóállitás következtében belerohant egy ott veszteglő tehervonatba. Szerencsére emberáldozata nem volt a karambolnak, csupán néhány vagon rongálódott meg.

105 dinár egy pár gömbölyű orru, fekete vagy barna, kétszangnis női sevrőbör-cipő Vilim Herzfeld „Turul” áruházában.

A demokraták nem lépnek be a kormányba.

Beograd, febr. 4.

A legutóbbi két napon, amint már jelentettük, olyan hírek terjedtek el, hogy a demokraták egy része hajlandó támogatni a kormányt, sőt egy részük belép a kormányba.

Ezt a hírt, amely érthető feltűnést keltett, állítólag Angyelinovity demokrata képviselő mondotta egy beográdi újságírónak. Tegnapra azután nemesak a demokrata-párt adott ki cáfolatot, de maga Angyelinovity is kijelentette, hogy soha senkinek nem adott még csak ehhez hasonló értelmű intervjut sem.

Orient Bioskop

Csütörtökön, febr. 4-én 5, 7 és 9 órákor
Pénteken, február 5-én 5, 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/12-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünneppalokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

Bimbula.

A világhírű francia groteszk-színész
6 felvonásos burleszkje.

Jön! Baby Peggie Jön!

FARSANG

Február 4. Jadranszka Strazsa bálja a Kaszinóban.

Február 6. A „Stefanyik“ cseh-szlovák kultúregylet álarcosbálja a Koronában.

Február 6. A Szlávija Sportegylet álarcosbálja a Klubban.

Február 12. A radikális-párt szlávája a Korona-szállóban.

Február 13. Szakszervezeti tanács jux-estélye Kriegernél.

Február 13. Az újságírók álarcosbálja a Kaszinóban.

Február 15. A becskerek-i főgimnázium magyar tagozatának mulatása a Kaszinóban.

Vérnarancs

80, 100, 150, 160, 200 és 300-as ládákban és szép 300-as citrom állandóan kapható
Özv. Guttmann Jakabné és Fianál
199

Üzletáthelyezés

miatt a legfinomabb francia pipere-cikkek és bőrárúk olcsón kaphatók

Grünberger Manó

parfüméria és manikűr szalon, Alekszandrova (Fő) utca.

fésülőnő

aki ondolál és manikűröz.
Adler Frigyesné, Pasityeva u. 36.

Ford autó

teljesen felszerelve eladó. Bővebbet Ljubljanszka u. 6 (Petrovity) vagy Berberszki garázsban. 196

varrónő

házakhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy. T. hölgyek érdeklődjenek Bega-hirdető és közvetítőnél Vel. Becskerek, a főpostával szemben.

„Pravda“

könyv- és papirkereskedés Vel. Bečkerek, városházépület

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legmodernebb irodai felszerelési cikkekben. — Iskolai rajz- és írószerek. — 102 Szerb és magyarnyelvű szépirodalmi és tudományos könyvek, tankönyvek és kották legolcsóbb beszerzési forrása.

Kanadába földmunkások és telepes családok.

A kanadai kormány 1926 tavaszára engedélyezte egy bizonyos számú földmunkás és paraszti család kivándorlását.

Az engedélyezett szám kicsiny és azt nem lehet túllépni. A közelebbi feltételek ingyen megtudhatók a

Canadian Pacific

Beograd, Vilzonov trg 107.
Zágreb, Petrinjska utca 40.

Allampolgársági, utlevélügyeket stb.

gyorsan és eredményesen intéz el a
Banatska Trgovačka Agencija
Velikibecskek, Alekszandrova u. 27.

Eladó

inventárral együtt jól bevezetett borpincével egybekötött forgalmas **büfé (depó)** és bornagykereskedés.
Bővebbet „BEGA“-hirdető és közvetítő Vel. Bečkerek, a főpostával szemben.

Od načelnika grada Vel. Bečkereka.

Broj 1219/1926.

VI.

Nabavka odela.

Grad Veliki Bečkerek održaće prvu ofertalnu licitaciju 2. marta 1926. god. pre padne u 11 sati u gradonačelnikovo kancelariji za nabavku 67 pari letnjeg odela i 71 par letnjih cipela za gr. poslužitelje, uručitelje i redare.

Rok liferovanja je 4 nedelje od predaje posla.

Ponude moraju biti snabdevene sa taksom od 100 dinara i na kuvertu naznačeno „Ponuda na odelo ili cipele“.

Kaucija se polaže u smislu 88. čl. zakona o drž. računovodstvu.

Isto tako uz ponudu mora se priključiti uverenje o nadmetačkov sposobnosti kao i uverenje o isplaćenju porezi, a u ponudu ima se naznačiti da su svi uslovi poznati i da se istima podvrgava.

Naknadno prispele ponude kao i one koje ne odgovaraju odredbama čl. 88, 87., 90., 91. i 93. Zakona o Drž. Računovodstvu, neće se uzeti u obzir.

Grad zadržava sebi pravo, da dodeli posao onom ponudocu, koji bude stavio najpovoljniju ponudu bez obzira na cene.

Uslovi po kojima se ima izvršiti liferacija, mogu se za vreme zvaničnih časova kod gr. računovodstva dobiti.

U Velikom Bečkereku, 26. januara 1926. god.

B. Aleksio,
gradski načelnik

A kladóhivatali telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája

Veliki Bečkerek, obiliceva (Zapolja) u. 1. sz.

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.